

«Тасдиқ мекунам»
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Раиси Шӯро - Эмомалӣ Раҳмон

имзо

«28» ноябри соли 2014

ПРОТОКОЛИ
чаласай XIV Шӯрои машваратии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои
сармоягузорӣ аз 17 ноябри соли 2014

Дар чаласа аъзои Шӯрои машваратӣ ва шахсони масъули
даъватшуда иштирок карданд (рӯйхат замима мегардад).

Рӯзномаи чаласа:

1. Гузориш оид ба рафти ичрои қарорҳои Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ.

2. Дар бораи фаъолияти Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар вилояти Ҳатлон.

3. Оид ба татбиқи Барномаи дастгирии ташкилотҳои соҳтмонӣ вобаста ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар соҳаи соҳтмон барои солҳои 2012-2014.

4. Муаррифии натиҷаҳои таҳлил оид ба рушди бозори такрории қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Тоҷикистон.

5. Дар бораи лоиҳаи рӯзномаи чаласаи ояндаи Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ (агробизнес) дар Тоҷикистон.

Раиси Шӯро - Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чаласаи XIV Шӯрои машваратиро оғоз намуда, беҳтар шудани фазои сармоягузориро дар Тоҷикистон тавассути ташкили муколамаи мунтазами давлат ва баҳши хусусӣ ва амалисозии лоиҳаҳои афзалиятнок дар баҳшҳои муҳталифи иқтисодиёт қайд намуданд.

Моҳи октябри соли ҷорӣ бо ташабbusи Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва таҳти сарпарастии Ҳукумати

Тоҷикистон мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо соҳибкорону сармоягузорон ва дар доираи он бори нахуст Форуми иқтисодӣ ва сармоягузории Душанбе-2014 таҳти унвони «Соҳибкорӣ – муҳаррики иқтисодиёт» бо иштироки намояндагони созмонҳои байналмилалии молиявӣ, соҳибкорони ватаниӣ ва сармоягузорони хориҷӣ аз 35 мамолики ҷаҳон баргузор гардид.

Дар доираи он як қатор ҳуҷҷатҳои ҳамкорӣ ва Изҳороти Форум қабул гардид, ки ба рушд ва тавсееи ҳамкориҳои мутақобилиан судманди байни соҳибкорону сармоягузорони ватанию хориҷӣ мусоидат ҳоҳад намуд.

Президенти мамлакат, Раиси Шӯро, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Президенти Бонки аврупоии таҷдид ва рушд ҷаноби Сума Чакрабартиро, ки дар кори ҷаласа иштирок дошт, ҳайрамақдам гуфта, нақши Бонки мазкурро дар татбиқи лоиҳаҳои инфрасоҳторӣ дар мамлакат баланд арзёбӣ намуд.

Сипас, ҷаноби Сума Чакрабарти баромад намуда, оид ба нақши минбаъдаи Бонк дар рушди иқтисодии ҷумҳурӣ ва беҳсозии фазои сармоягузориву соҳибкорӣ дар Тоҷикистон, татбиқи бомароми як қатор лоиҳаҳо дар бахшҳои энергетика, молия, таҷдиди роҳҳо, тиҷорат ва дастгирии бахши ҳусусӣ зикр намуд.

Оид ба масъалаи якум, гузориши Котиби масъули Шӯро, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ - Қодирӣ Қосим шунида шуд.

Қайд гардид, ки қарорҳои қабулгардида аз ҷониби масъулин ва вазорату идораҳои мутасаддӣ дар маҷмуъ иҷро гардида истодаанд.

Аз ҷумла, лоиҳаи Нақшаи ҷорабинҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта ба баррасии Ҳукумати мамлакат пешниҳод шуда, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» дар таҳрири нав таҳия шуда истодааст.

Конвенсияи Гаага ё худ Конвенсияи Апостил оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмии хориҷӣ аз 5 октябри соли 1961, санаи 29 октябр аз ҷониби Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тасвиб расид.

Бо мақсади ташкили рейтинги кредитии соҳибихтиёрии Тоҷикистон, Бонки миллии Тоҷикистон бо агентиҳои рейтингии бонуфузи ҷаҳонӣ Стандард энд Пуарс ва Мудис ҳамкориҳоро ба роҳ монда, моҳи декабри соли ҷорӣ лоиҳаи хулоса ҷиҳати пешниҳоди рейтинги кредитии соҳибихтиёрии Тоҷикистон манзур мегардад.

Оид ба мониторинги иҷрои қарорҳои Шӯро, инчунин намояндаи бахши ҳусусӣ дар Шӯрои машваратӣ, Роҳбари Ассосиатсияи

агробизнеси Тоҷикистон - Шораҳматов Шорауф ва узви Шӯро, Роҳбари Намояндагии Корпоратсияи байналмилалии молиявӣ дар Тоҷикистон – Кристофер Миллер баромад намуда, аз ҷумла иброз доштанд, ки Тоҷикистон бори дигар ба даҳгонаи қишварҳои ислоҳотгари олам шомил гардид ва ин эътиими сармоягузорони хориҷиро барои сармоягузорӣ ба иқтисодиёти мамлакат боз ҳам қавитар месозад.

Президенти ҷумҳурӣ, Раиси Шӯро, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон саҳми бахши соҳибкорӣ ва заҳматҳои намояндагони онро дар корҳои ободонӣ, соҳтмони иншоотҳои гуногуни истеҳсоливу маишӣ ва фарҳангӣ, бунёди корхонаҳои саноатӣ, таъсиси ҳазорҳо ҷойҳои корӣ, дастгирии иҷтимоии табақаҳои ниёзманди аҳолӣ ва баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардуми ҷумҳурӣ назаррас арзёбӣ намуданд. Ҳамзамон, бо мақсади дастгирии бештари ташабbusҳои бахши ҳусусӣ оид ба корҳои ободонӣ, зарурати таҳияи механизми мушаҳҳасе, ки масъулияти соҳторҳои давлатиро дар назди бахши ҳусусӣ баланд мебардорад, таъкид карданд.

Аз рӯи масъалаи дуюми рӯзномаи ҷаласа, маърӯзаи Раиси Шӯрои машваратии минтақаӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар вилояти Ҳатлон, Раиси вилояти Ҳатлон - Давлатшо Гулмаҳмадзода шунида шуд.

Дар робита ба масъалаи мазкур Раиси Шӯро, Президенти ҷумҳурӣ, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зикр намуданд, ки вазъи пешбуруди фаъолияти соҳибкорӣ дар вилоят сол аз сол беҳтар шуда истодааст, вале бо вучуди ин имкониятҳои зиёди иқтисодии вилоят аз мадди назари соҳибкорони маҳаллӣ ва сармоягузорони хориҷӣ дур мондаанд.

Бинобар ин, ҳалли мушкилоте, ки имрӯз дар вилоят ба рушди соҳибкорӣ монеа эҷод менамояд, бояд вазифаи аввалиндарачаи Шӯрои машваратии назди Раиси вилоят гардад.

Оид ба масъалаи сеюми рӯзномаи ҷаласа, Раиси Кумитаи меъморӣ ва соҳтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон - Абдувалӣ Комилзода баромад намуда, роҷеъ ба рафти татбиқи Барномаи дастгирии ташкилотҳои соҳтмонӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши соҳтмон барои солҳои 2012-2014 гузориш дод.

Вобаста ба масъалаи мазкур Раиси Шӯро, Президенти ҷумҳурӣ, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зикр намуданд, ки солҳои охир соҳаи соҳтмон дар ҷумҳурӣ рушд ёфта, як қатор иншооти ҳаётан муҳим, аз ҷумла нерӯгоҳҳои барқи обии бузург ва хурду миёна, ҳатҳои интиқоли барқ, соҳтмон ва азnavsозии роҳҳои мошингард, нақбоҳи

бузурги мошингузар, роҳи оҳан, садҳо хонаҳои истиқоматӣ, иншооти фарҳангиву таълимӣ соҳта ба истифода дода шуданд.

Вале то ҳол ҷиҳати амалӣ намудани корҳои соҳтмонӣ масъалаҳои ҳалталабе мавҷуданд, ки ҳалли мусбии онҳо барои иқтисодиёти ҷумҳурӣ ва ҳам барои сармоягузороне, ки дар соҳаи соҳтмони кишвар фаъолият мекунанд ва ё фаъолият карданианд, муҳим мебошанд.

Оид ба масъалаи чоруми рӯзномаи ҷаласа, Раиси Бонки миллии Тоҷикистон - Абдуҷаббор Ширинов баромад намуда, натиҷаҳои фаъолияти гурӯҳи корӣ оид ба рушди бозори тақрории қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ ва лоиҳаи Нақшай ҷорабиниҳои Ҳукумати мамлакатро дар ин самт муаррифӣ намуд.

Инчунин оид ба масъалаи мазкур Роҳбари Асосиатсияи бонкҳои Тоҷикистон - Изатулло Лалбеков баромад намуда, оид ба нақши бахши ҳусусӣ дар рушди бозори тақрории қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ ибрози назар кард.

Вобаста ба масъалаи охирини рӯзномаи ҷаласа, Котиби масъули Шӯро - Қодири Қосим маълумот дода, мавзуи беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ (агробизнес) дар Тоҷикистонро барои баррасӣ ба ҷаласаҳои ояндаи Шӯро пешниҳод намуд, ки он аз ҷониби ҳамаи аъзои Шӯрои машваратӣ дастгирӣ ёфт.

Аз Раиси Шӯро, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳоҳиш карда шуд, ки ҷиҳати аз ҳисоби намояндагони вазорату идораҳои даҳлдор ва бахши ҳусусӣ бо дастгирии шарикони рушд таъсис додани гурӯҳи корӣ оид ба таҳлили масъалаи мазкур ва пешниҳоди тавсияҳо дастур дода шавад.

Дар суханронии ҷамъбастии ҳуд, Раиси Шӯро, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон андешаҳои худро оид ба масъалаҳои дар ҷаласа баррасигардида баён намуда, вобаста ба нуқтаҳои қайдгардида ба мақомот, масъулини даҳлдор ва шарикони рушд дастуру супоришҳо ва тавсияҳои зерин доданд:

1. Котиби масъули Шӯро ва Котиботи Шӯро ҷараёни иҷрои қарорҳои Шӯрои машваратиро таҳти назорат гирифта, ҷиҳати татбиқи пурра ва босамари онҳо ҷораҳои муассир андешанд.

2. Вазорати молия:

- дар якҷоягӣ бо Бонки миллӣ барориш ва фурӯши мунтазами қофазҳои қиматноки давлатиро бо нарҳҳои бозорӣ таъмин намуда, аз натиҷааш ба Ҳукумати ҷумҳурӣ маълумот диханд;

- дар якҷоягӣ бо Бонки миллӣ дар доираи ислоҳоти бахши бозори қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ, масъалаҳои фароҳам

овардани шароити мусоид барои таъсиси ҷамъиятҳои саҳомӣ ва ҷорӣ намудани усулҳои муосири идоракуни корпоративӣ, ташкили фаъолияти бонизом ва пурмаҳсули биржаҳои фондӣ дар Тоҷикистон, зина ба зина ба биржаҳои байналмилалӣ баровардани саҳмияҳои ширкатҳои ватанӣ ва дигар ҷанбаҳои муҳими соҳаро ба инобат гиранд;

- дар якҷоягӣ бо Бонки миллӣ дар лоиҳаи Нақшай чорабиниҳои Ҳукумати мамлакат оид ба рушди бозори тақрории қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ на танҳо ба ҷанбаҳои рушди қофазҳои қиматноки давлатӣ, инчунин ба тавсеаи бозори қофазҳои қиматноки корпоративӣ диққати ҷиддӣ диханд.

3. Вазоратҳои молия, адлия ва Бонки миллӣ дар якҷоягӣ бо дигар вазорату идораҳои марбута ҷиҳати мукаммал намудани заманаи меъёрию ҳуқуқии баҳши бозори қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ ва сохтори институтсионалии он ҷораҳои заруриро амалӣ намоянд.

4. Бонки миллӣ лоиҳаи Нақшай чорабиниҳои Ҳукумати ҷумҳурий оид ба рушди бозори тақрории қофазҳои қиматнок ва биржаҳои фондиро бо дарназардошти тақлифу пешниҳодоти дар ҷаласаи имрӯза баёнгардида тақмил дода, бо тартиби муқарраргардида ба баррасии Ҳукумати мамлакат пешниҳод намояд.

5. Вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, молия, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ва дигар вазорату идораҳои даҳлдор якҷо бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ҷиҳати ҷалби бештари сармоягузориҳо ба иқтисодиёти вилоят тадбирҳо андешида, ҳангоми таҳияи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ ва татбиқи онҳо, талаботи воқеии минтақа, аз ҷумла дар самти ба гардиши кишоварзӣ баргардонидани заминҳои партов ва бекористода ба инобат гирифта шавад.

6. Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ, дигар вазорату идораҳои даҳлдор ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ҷиҳати соддаву осон намудани тартиби ҷудо намудани қитъаи замин барои соҳтмони корхонаҳои саноатӣ, ба Ҳукумати мамлакат пешниҳодоти асоснок ва мушахҳас манзур намоянд.

7. Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон:

- барои беҳтару самаранок намудани фаъолияти Шӯрои вилоятӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, котиботи он ва мунтазам гузаронидани ҷаласаҳои Шӯро ҷораҳои амалӣ андешад;

- дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои даҳлдор, баҳши ҳусусӣ ва бо ҷалби сармояи дохиливу хориҷӣ барои таъсиси корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсолӣ дар соҳаҳои саноат ва коркарди маҳсулоти

кишоварзӣ, захираву нигоҳдории он ва истеҳсоли маҳсулоти ниҳоии ба содирот нигаронидашуда тадбирҳои зарурӣ андешида, аз натиҷааш ба Ҳукумати ҷумҳурӣ маълумот манзур намояд;

- ҷиҳати паҳн намудани таҷрибаи ноҳияи Ёвон оид ба таъсиси корхонаҳои саноатӣ ва ҷойҳои корӣ дар дигар ноҳияҳои вилоят бо дарназардошти захираҳои ашёи хоми маҳаллӣ, истифодаи ҳамаҷонибаи имкониятҳои иқтисодии гузаргоҳи сарҳадии Панҷи Поён, ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманд бо МД «Фонди дастгирии соҳибкорӣ» ва дар маҷмуъ барои фароҳам овардани шароити мусоид ба соҳибкорон ва ба роҳ мондани ҳамкориҳои мунтазам бо онҳо чораҳои зарурӣ андешад;

- барои пайгирий намудани самтҳои нави рушди иқтисодии вилоят, аз ҷумла дар соҳаҳои кишоварзӣ, саноат, энергетика ва сайёҳӣ ва дар заминай он таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва баланд намудани некӯаҳволии мардум тадбирҳо андешад.

8. Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМҚБ, вилоятҳои Ҳатлону Суғд, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ дар ҳамкорӣ бо бахши ҳусусӣ шӯроҳои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкориро дар сатҳи раисони шаҳру ноҳияҳо таъсис дода, ҷиҳати фаъолияти бомароми онҳо ҳамаи шароитҳои заруриро фароҳам оранд.

9. Вазоратҳои кишоварзӣ, рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ аз ҳисоби намояндагони вазорату идораҳои даҳлдор, бахши ҳусусӣ ва бо ҷалби шарикони рушд гурӯҳи корӣ таъсис дода, оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ таҳлилҳои ҳамаҷониба гузаронанд ва натиҷаҳои онро ба ҷаласаҳои ояндаи Шӯро пешниҳод намоянд.

10. Кумитаи меъморӣ ва соҳтмон дар якҷоягӣ бо вазорату идораҳои даҳлдор ва бо дастгирии шарикони рушд ҷиҳати ҳарҷӣ зудтар ҷорӣ намудани низоми «Равзанаи ягона»-и гирифтани иҷозат барои соҳтмон ва беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Тоҷикистон дар ҳисботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ чораҳои зарурӣ андешида, аз натиҷааш ба Шӯрои машваратӣ маълумот пешниҳод намояд.

11. Вазоратҳои корҳои ҳориҷӣ, рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Палатаи савдо ва саноат, сафоратҳо ва намояндагиҳои Тоҷикистон дар ҳориҷи кишвар ҷиҳати муаррифии васеи имкониятҳои сармоягузории мамлакат тариқи васоити ахбори оммаи дохиливу

хориҷӣ ва ташкили чорабиниҳои гуногуни таблиғотӣ тадбирҳои мунтазам андешанд.

12. Ба шарикони рушд тавсия дода мешавад, ки:

- дар ҷараёни татбиқи қарорҳои Шӯро фаъолона ширкат намуда, барои баланд бардоштани самаранокии лоиҳаҳои тавассути шарикони рушд амалишаванд, аз ҷумла самаранокии иқтисодӣ ва молиявии онҳо тадбирҳои зарурӣ андешанд;

- барои тақвият баҳшидани фаъолият ҷиҳати ба ҳадафҳои иқтисодии Тоҷикистон мувоғиқ намудани лоиҳаҳои шарикони рушд ва ҳангоми амалисозии лоиҳаҳо дар мадди аввал гузоштани афзалиятҳои миллии ҷумҳурӣ чораҳои амалий андешанд;

- дар таҳқими соҳтори институтсионалии бозори тақрории қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ тибқи таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ бо мақсади бароҳмонии фаъолияти босамари биржаҳои фондӣ, мубодилаи донишҳо, таҷриба ва иттилоот, дастигирӣ чорабиниҳои тарғиботӣ, инчунин бозомӯзии мутахассисони соҳавӣ мусоидат намоянд;

- ҷиҳати муаррифии васеи имкониятҳои сармоягузории мамлакат тариқи васоити аҳбори оммаи дохиливу хориҷӣ ва ташкили чорабиниҳои гуногун кӯмак намоянд.

Котиби масъули Шӯро,
Раиси Кумитаи давлатии
сармоягузорӣ ва идораи амволи
давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қодири Қосим

Роҳбари Котиботи Шӯрои
машваратии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар
намудани фазои сармоягузорӣ

Н. Абдуҷаборов